

Compass - Comorbiditeit van Depressive Stoornis en Autisme Spectrum Stoornissen

Gepubliceerd: 21-07-2016 Laatst bijgewerkt: 16-04-2024

Het doel van de studie is het vaststellen van overeenkomstige en variabele processen die te maken hebben met executief functioneren en voorkeuren in de affectieve verwerking op gedragsmatig, neurocognitief en neurobiologisch niveau bij patiënten met...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Ontwikkelingsstoornissen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON43350

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Compass

Aandoening

- Ontwikkelingsstoornissen NEG

Synoniemen aandoening

ASS, Autisme

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Radboudumc

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Autisme Spectrum Stoornissen, Comorbiditeit, Depressieve Stoornis

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Het voornaamste doel van dit project is het verbeteren van de kennis over specifieke en gedeelde mechanismes van ASD en MDD op gedragsmatig, cognitief en neurobiologisch niveau.

Secundaire uitkomstmaten

De secundaire doelen zijn hieronder opgedeeld per onderzoeksdomein.

Neuropsychologie

Onze eerste doel is het bestuderen van de aard van de veranderingen in executief functioneren en het verwerken van emotionele informatie bij stress-gerelateerde (MDD) en ontwikkelingsstoornissen (ASD) en bij comorbide ASD met MDD, zodat we de onderliggende mechanismen van de gedeelde symptomen beter kunnen begrijpen. Dit zijn bijvoorbeeld beperkte emotieregulatie, ruminatie of alexithymie. Een beter begrip van deze onderliggende mechanismen kan helpen om toekomstige behandelmogelijkheden beter af te stemmen op individuele patiënten.

Ons tweede doel is het begrijpen van de relatie tussen deze cognitieve mechanismen en de prognose van patiënten in de zin van algemeen functioneren en niveau van participatie.

Een derde doel is het onderzoeken van neurale markers als onderliggende mechanismen van veranderingen in het executief functioneren, de verwerking van emotionele informatie en gedeelde symptomen.

Neuroimaging

We zullen hersenactiviteit gaan onderzoeken door middel van functional magnetic resonance imaging (fMRI). In het huidige protocol wordt een reversal learning taak gedaan die gebaseerd is op beloning en straf (Cools, Altamirano & D'Esposito, 2006). In deze taak moeten patiënten nieuwe regels leren door gebruik te maken van feedback met veranderende voorwaarden (beloning en straf). Als de regels veranderen moeten de deelnemers mentaal wisselen tussen doelen en hun antwoord veranderen. Hierdoor is het mogelijk om cognitieve flexibiliteit te onderzoeken. Bovendien is het mogelijk om een voorkeur in affectieve verwerking te onderzoeken omdat deelnemers nieuwe regels moeten leren vanuit zowel positieve als negatieve feedback.

Op gedragsmatig niveau kunnen we accuraatheid en reactietijd meten. Daarnaast zullen we onderzoeken of verschillen in activiteit correleren met andere maten zoals de uitkomsten van de vragenlijsten en neuropsychologische taken.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Comorbiditeit van autisme en depressie heeft een hoge prevalentie. Er is echter weinig onderzoek gedaan naar deze comorbiditeit, ondanks de hoge prevalentie en de grote invloed van beide aandoeningen op het leven van de patiënten.

Patiënten met autisme of depressie laten gedragsstoornissen zien in overlappende domeinen, zoals executief functioneren en de verwerking van affectieve informatie. Daarom willen we de verschillen en overeenkomsten in de onderliggende mechanismes van de verschillende aandoeningen onderzoeken. Het karakteriseren van deze mechanismen zal ons begrip van deze aandoeningen vergroten en kan mogelijk zicht bieden op nieuwe behandelmogelijkheden.

Doel van het onderzoek

Het doel van de studie is het vaststellen van overeenkomstige en variabele processen die te maken hebben met executief functioneren en voorkeuren in de affectieve verwerking op gedragsmatig, neurocognitief en neurobiologisch niveau bij patiënten met autisme en/of depressie.

Onderzoeksopzet

De studie is een observationele cross-sectionele studie.

Inschatting van belasting en risico

Alle patiënten die zullen worden geïncorporeerd in deze studie zijn ook deelnemer aan de MIND-Set studie (CMO: NL 55618.091.015). Een deel van de uitkomstmaten uit deze studie zullen worden gebruikt voor de klinische praktijk. Er vindt geen interventie plaats. Vergeleken met de MIND-Set studie zal er een 45 minuten durende neuroimaging taak worden toegevoegd, die zal worden geïncorporeerd in de neuroimaging beoordeling binnen de MIND-Set studie. Aangezien patiënten dus al in de MRI-scanner gaan, is de toegevoegde belasting van deze extra taak voor de Compass studie minimaal. De controle proefpersonen zullen dezelfde procedure ondergaan als de patiënten. De belasting zal dus ongeveer gelijk zijn voor zowel de patiënt- als de controlegroep.

Contactpersonen

Publiek

Radboudumc

Reinier Postlaan 4
Nijmegen 6500HB
NL

Wetenschappelijk

Radboudumc

Reinier Postlaan 4
Nijmegen 6500HB
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Inclusie criteria patiënten:

- ASS diagnose op basis van de huidige Nederlandse richtlijnen
- MDD diagnose op basis van de DSM-IV criteria gebruik makend van de Gestructureerd Klinisch Interview voor de vaststelling van DSM-IV as 1 stoornissen (SCID-I)
- Leeftijd 18-65
- IQ >70;Inclusie criteria gezonde controles:
- leeftijd 18-65
- geen geschiedenis van psychiatrische stoornissen

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Exclusie criteria patiënten:

- sensomotorische handicaps
- Slechtziend of kleurenblindheid
- Inadequate beheersing van de Nederlandse taal
- Wilsonbekwaam om informed consent te ondertekenen;Exclusie criteria allen:

- Exclusie criterie specifiek voor het MRI gedeelte:
Metalen objecten in het lichaam (uitgezonderd vullingen)
- Sieraden of piercings die niet verwijderd kunnen worden
- Hersenoperatie
- Epilepsie
- Claustrofobie
- Zwangerschap
- Ferromagnetische implantaten of pacemakers
- Een uur lang niet kunnen stil liggen

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Doel:	Diagnostiek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	19-09-2016
Aantal proefpersonen:	192
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	21-07-2016
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	29-06-2017
Soort:	Amendement

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL57242.091.16